

שדולת הנשים בישראל
لهيبي النساء في إسرائيل
The Israel Women's Network

15 אפריל 2018
ל' ניסן, תשע"ח

לכבוד:

יו"ר ההסתדרות, אבי ניסנקורן
יו"ר נשיאות הארגונים העסקיים ונשיא התאחדות התעשיינים, שרגא ברוש

שלום רב,

הנדון: תיקון האפליה נגד עובדות ועובדים במשרה חלקית העולה מההסכם הקיבוצי בדבר קיצור שבוע העבודה

אנחנו פונות אליכם בבקשה לבטל את סעיף 2.10 להסכם הקיבוצי בדבר קיצור שבוע העבודה במשק, אשר מחריג מתחולת הצו עובדות ועובדים במשרה חלקית, וכן להוסיף סעיף אשר מבהיר כי קיצור שבוע העבודה יחול באופן שוויוני על כלל המועסקים והמועסקות, באופן יחסי להיקף העסקתם. סעיף זה מנוגד לעקרון השוויון, ומשמעותו היא שאוכלוסיית המועסקים במשרה חלקית, אוכלוסייה שמורכבת בעיקר מנשים, תופלה לרעה ולא תהנה מהעלאת שכר בפועל ממנה נהנים החל מתחילת החודש יתר העובדים/ות במשק.

סעיף 2.10 להסכם הקיבוצי, אשר חל על המשק כולו במסגרת צו ההרחבה שנכנס לתוקף בתחילת חודש זה, קובע כי "הפחתת שעת העבודה לפי צו זה לא תהווה עילה לתביעת תוספות שכר או להפחתות שעות עבודה או לשינויים בתנאי העבודה של העובדים המועסקים לפני תחילת צו זה 42 שעות או פחות." משמעותו של סעיף זה היא העלאת שכר בפועל לכלל המועסקים והמועסקות במשרה מלאה, תוך אפלייתם לרעה של המועסקים והמועסקות במשרה חלקית.

שדולת הנשים בישראל בירכה בפומבי על המהלך המשותף של ההסתדרות ונשיאות הארגונים העסקיים לקיצור שבוע העבודה בישראל. לתפיסתנו, זהו צעד ראשון בחשיבותו לשיפור איכות החיים של אזרחי ישראל, אשר עובדים שעות ארוכות יותר מהמקובל בעולם המערבי, וכן לקידום שוויון מגדרי בשוק העבודה.

היות ובמרבית משקי הבית נשים הן אלה שנאלצות לוותר על שעות עבודה, קידום ושכר בשביל להקדיש זמן רב יותר למטלות הבית והטיפול בילדים, קיצור שבוע העבודה לא רק שיאפשר להן לאזן טוב יותר בין עולם העבודה לעולם הבית, אלא הוא יאפשר גם לבני זוגן להקדיש זמן רב יותר לבית ולמשפחה. בכך, בכוחו של מהלך זה לקדם שוויון גדול יותר בחלוקת העבודה המגדרית במשק כולו. יחד עם זאת, חשוב לזכור, כי אותה חלוקת עבודה במסגרת נשים הן האחראיות העיקריות לטיפול בצרכי משק הבית, היא גם זו שגורמת לכך שנשים עובדות במשרות חלקיות בשיעורים גבוהים בהרבה מגברים, ולכן הן הנפגעות העיקריות מהאפליה הנוצרת בעקבות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה.

על פי נתונים עדכניים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שיעור הנשים המועסקות במשרה חלקית בקרב כלל המועסקות עומד על 34.5%. שיעור זה הוא יותר מכפול משיעור הגברים המועסקים במשרה חלקית, העומד על 15.9% בלבד.

זאת ועוד, הרי שנשים הן מלכתחילה אוכלוסייה מוחלשת ומופלה בשוק העבודה, כאשר שכרה הממוצע של אישה נמוך ב-35% משכרו הממוצע של גבר. האפליה שנוצרה בעקבות ההסכם הקיבוצי צפויה להביא להרחבה נוספת של פערי השכר המגדריים במשק, בשל העובדה כי נשים הן רוב בקרב האוכלוסייה ששכרה היחסי ייפגע.

שדולת הנשים בישראל

لهيئة النساء في إسرائيل

The Israel Women's Network

חישוב גס של ההפסד הכספי הכרוך באי החלת קיצור שבוע העבודה על כלל המועסקים והמועסקות במשק, מעלה כי מדובר על הפסד של מאות עד אלפי שקלים בשנה לעובד/ת. כך, לדוגמא, עובדת המשתכרת שכר ממוצע ומועסקת ב-80% משרה, תפסיד כ-2,300 ש"ח בשנה. אם היא מועסקת ב-50% משרה, ההפסד הכספי שלה יגיע לכ-1,400 ש"ח בשנה. מטבע הדברים, ההפסד הכספי גדול יותר ככל שהשכר גבוה יותר, אך גם עבור המשתכרות שכר מינימום מדובר בהפסד כספי לא מבוטל. כך למשל, משתכרת שכר מינימום המועסקת ב-80% משרה תפסיד כ-1,200 ש"ח בשנה, ומועסקת ב-50% משרה כ-750 ש"ח בשנה.

לאור הדברים האמורים, ברור כי אי החלת הוראות קיצור שבוע העבודה על כלל העובדים והעובדות במשק מהווה אפליה כלפי אוכלוסיית המועסקים/ות במשרה חלקית. העובדה כי בקרב אוכלוסייה זו קיים ייצוג יתר של נשים הופכת אפליה זו לחמורה במיוחד. **לפיכך נבקשכם לתקן את ההסכם הקיבוצי, כך שייקבע כי קיצור שבוע העבודה יחול על כלל העובדים במשק, בהתאם להיקף העסקתם.** נציין, כי במקביל לפנייתנו אליכם נשלחה פנייה לשר העבודה והרווחה, בבקשה לביטול הרחבת סעיף 2.10 להסכם.

בברכה,

יערה מן

מנהלת תחום שוק תעסוקה בשדולת הנשים

מיכל גרא מרגליות, עו"ד

מנכ"לית שדולת הנשים בישראל

העתק: שר העבודה והרווחה, ח"כ חיים כץ